

قرآني بيان

د عبادت د لاري خندان

د مذهبي مركزونو (فيضان منينه) او د شعيه امام مساجد (دعوت اسلامي)
لاندې جوماتونو د پاره

په 13 مارچ، كال 2026ء

(بمطابق: 23 رمضان المبارک، كال 1447ھ)

د جمعۀ المبارک

د مَدَنِي مركزونو (فيضانِ مدينه) او د شعبه امام مساجد (دعوتِ اسلامي) لاندې جوماتونو د پاره

په 13 مارچ، كال 2026ء (بمطابق: 23 رَمَضَانُ الْمُبَارَك، كال 1447هـ) د جُمُعَةُ الْمُبَارَك

قرآني بيان

په نوم

د عبادت د لارې خندان

په دې بيان كښې به تاسو زده كړئ...

--- خوښ عمل كوم يو؟

--- د عبادت د لارې خندان

--- يو ښه نصيحت

--- د صحابئ رسول رَضِيَ اللهُ عَنْهُ بے مثالہ استقامت (واقعه)

پيش

FOR FEEDBACK
(+92) 315 2692 786

الْمَدِينَةُ الْعِلْمِيَّة

Islamic Research Center

(شعبه: بياناتِ دعوتِ اسلامي)

GET MORE SPEECHES
(+92) 310 8882 033

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتِمِ النَّبِيِّنَ ۝
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ اللّٰهِ
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللّٰهِ وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا مُوْرَ اللّٰهِ

كُوْتُ سُنَّتِ الْاِمْتِكَافِ (ترجمه: ما د سُنَّتِ اعتكاف نيَّت او كړو)

د دُرود شريف فضيلت

د اخري نبي، رسول هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمان مبارك دے: **◆ چا چې قرآن پاک ولوستلو ◆ د رَبِّ كَرِيْمِ حَمْدِ يې او كړو ◆ په نبي پاك صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ باندې يې درود شريف ولوستلو او ◆ د خپل رَبِّ نَه يې بخښنه وغوښتله نو هغه خير د هغه په ځائے كښي ولټولو- (1)**

هونے دے گا نه ځم درود و سلام
 جس میں ہوتا ہے ځم درود و سلام
 طاعتوں میں آتم درود و سلام
 ہونے دے گا نه ځم درود و سلام

یہ وظیفہ ہے قوتِ مومن
 وہ دعا مستجاب ہوتی ہے
 طاعتیں سب اسی سے ہیں مقبول
 یہ وظیفہ ہے قوتِ مومن

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

صَلُّوْا عَلٰى الْحَبِيْبِ!

قَالَ اللهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيْمِ (الله پاك په قرآن كريم كښي فرمائي):

1... شعب الايمان، باب في تعظيم القرآن، فصل في استحباب التكبير... الخ، جلد: 2، صفحه: 373، حديث: 2084.

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾

(پاړه: 16، سوره مريم: 65)

صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمَ وَصَدَقَ رَسُولُ النَّبِيِّ الْكَرِيمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

[مفهوم] ترجمه کنز العرفان: د اسمانونو او زمکې او خه چې د دوئي په مينځ کښې دي د ټولو رب (هم هغه دے) نو هم د هغه عبادت کوه او د هغه په عبادت کلک ودرېره، آيا ته د الله په نوم بل څوک پيژنې؟-

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! اَلْحَمْدُ لِلَّهِ! د رَمَضانُ الْمُبَارَكِ برکتې، د نُور نه ډک، د سپرلي گړي دي، هر وخت رحمتونه راوړېږي، هر ساعت برکتې دے، خوش قسمته دي هغه خلق کوم چې د ظاهري او د باطني آدابو سره په روژو نيولو، د زړه په خوشحالي په 20 رکعته تراويح، د پيشمني او د روژه ماتي په برکتونو حاصلولو د رَمَضانُ الْمُبَارَكِ سپرلي حاصلوي او ډير محرومه او بد قسمته دي هغه خلق کوم چې په دې بختورو ساعتونو کښې هم د نيکونه محرومه دي، روژې نه نيسي، تراويح نه کوي يا کوي يې هم خو پوره يې نه کوي، د بخښنې او د مغفرت او د رحمت په دې عظيمه مياشت کښې هم د الله پاک او د رسول کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د رضا والا کارونو کولو نه لرې دي- د دواړو جهانو سلطان، شهنشاہ د کون او مکان صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمايلي دي: زما اُمت به ذليله او رسوا کيږي نه، تر څو پورې چې هغوئي د رمضان د مياشتې حق ادا کوي- عرض او کرے شو: يا رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! د رمضان په حق ضائع کولو کښې د هغوئي ذليل او رسوا کيدل څه دي؟

اوښې فرمائيل: په دې مياشت كښې د هغوئي حرام كول- نوريې وفرمائيل: **تاسو د رمضان د مياشتې په معامله كښې ويريرئ!** ولې چې څنگه په دې مياشت كښې نيكي زياتوله شي ، دغه شان د گناهونو معامله هم ده- (1)

الله پاك دې زمونږه د روژې د مياشتې په بڼه انداز كښې ❖ د الله پاك د رضا والا په كارونو كولو ❖ د هريو ساعت په قدر كولو ❖ په نيكو كښې ❖ په عبادتونو كښې ❖ په ذكر او فكر كښې ❖ د قبر په يادولو ❖ د مدينې منورې يادونه په زړه كښې په كښينولو ❖ د ښو اخلاقو په څرگندولو ❖ د مور او پلار په ادب كولو ❖ د عزيزانو خپلوانو سره په ښيكره كولو ❖ د گاؤنډيانو په حقونو ادا كولو ❖ د غريبانو په مدد كولو او ❖ د رَمَضَانَ الْمُبَارَك د فيضان نه د جولو ډكولو توفيق راعطا كړي-

اَمِيْنُ بِجَاهِ خَاتِمِ النَّبِيِّنَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

گناهون كې نخواست بډه رهې هې دم بدم مولی!
 ميں توبه پر نهی رہ پا رہا ثابت قدم مولی!
 ميں رحمت، مغفرت، دوزخ سے آزادی کا سائل ہوں
 مہ رمضان کے صدقے ميں فرما دے کرم مولی! (2)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

1... معجم صغير. باب العين. باب من اسبه عبد الملك. صفحه: 499. حديث: 697 ملتقطاً.

2... وسائل بخشش، صفحه: 9897 ملتقطاً.

د آیت مبارک ترجمه او وضاحت

خوږو او محترمو اسلامي ورونو! مونږ د 16 سپاري، د سورة مريم د آیت: 65 د اوریدو

سعادت حاصل کړو، الله پاک ارشاد فرمائي:

[مفهوم] ترجمه کنز العرفان: د اسمانونو

او زمکې او خه چې د دوئي په مينځ

کښې دي د ټولورب (هم هغه دے) نو

هم د هغه عبادت کوه او د هغه په

عبادت کلک ودريره، آيا ته د الله په

نوم بل څوک پيژني؟

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ

تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾

(پاره: 16، سورة مريم: 65)

يعني خوږه محبوبه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! اسمان او زمکه او خه چې په دې کښې دي د ټولو

مالک ستاسو خوږ رب الله رب العزت دے، تاسو د هغه عبادت کوئ او په هغې باندي

ثابت قدم اوسيرئ! آيا تاسو څوک د الله پاک په نوم پيژني؟ هيڅکله نه!! يعني الله پاک

يو دے، يواځې دے، لا شريك دے او د هغه دا وحدانيت (يعني يو کيدل) دومره واضحه

دي، دې حد ته رسيدلي دي چې د هغه په شان بل څوک دويم کيدل خو غټه خبره ده، د

هغه د نوم په شان نوم هم د چا نشته، د دې پورې چې غير مسلمه کوم چې د الله پاک

سره شريکان گرځوي، دوزخ ته تلونکي کارونه کوي، د هغوئي هم داسې جرأت نه دے

شوعے چي د خپلو دروغونو خدايانو نوم الله کيردي۔ (1) دا هم ستاسو د رب شان دے لکه
خنګه چي هغه پخپله يو او يواځي دے، داسي د هغه نوم هم واحد او يواځي دے۔

الله واحد و يکيتا هے، ايک خدا بس تنها هے | کوئي نه اس کا همتا هے، ايک هې سب کي سنتا هے

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ   اَمَّنَّا   بِرَسُولِ اللَّهِ

وه هے مُنَزَّه شَرک سے، پاک سکون و حرکت سے | کام ميں اس کے حکمت سے، کرتا هے سب قدرت سے

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ   اَمَّنَّا   بِرَسُولِ اللَّهِ (2)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

عبادت کوئی! پة کلکه بي کوئی!

خوبرو او محترموا اسلامي ورونوا! پة دې آيت مبارک کنبې خوبر آقا و مولا، مکي مَدَنِي مصطفے

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ته او د هغوئي پة ذريعه مونږ د خوبر مصطفے صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ غلامانو ته د

2 خبرو حکم راکړے شوعے دے: (1): فرمائي:

فَاعْبُدْهُ   (پاره: 16، سورة مريم: 65)   [مفهوم] ترجمه کنز العرفان: نو هُم د
هغه عبادت کوہ۔

يعني هغه الله پاک دے شوک چي د زمکې او اسمان خالق هم دے، مالک هم دے،

1... تفسير صراط الجنان، پاره: 16، سورة مريم، زیر آيت: 65، جلد: 6، صفحه: 137 خلاصه۔

2... سامان بخشش، صفحه: 3332 ملتنقلاً۔

هغه د ټولو جهانونو پالونکي هم دے، نو بس د هغه عبادت کوه! (2): دويم حکم يې دا اوکړو چې

وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ ط
[مفهوم] ترجمه کنز العرفان: او د هغه
په عبادت کلک ودريره-
(پاره: 16، سورة مريم: 65)

يعني د عبادت په لاره کښې که مشکلات راځي، خواري کول وي خو تاسو په دې باندي ثابت قدم اوسئ، کلک ودريرئ، په مستقل مزاجي سره عبادت کوئ! (1)

د رمضان په ټوله مياشت کښې عبادت کوئ!

خوړو او محرمو اسلامي ورونو! يو بهترين سبق دے: عبادت کول او په کلک ودريدو، په مستقل مزاجي سره کول- دلته دا يوه لويه مسئله ده- مونږ د عبادت طرف ته خو مائله کيرو خو په هغې باندي استقامت نه اختياروو، په عبادت باندي هميش والي نه اختياروو- اوس لکه چې څنگه رَمَضَانُ الْمُبَارَكُ تشريف راوړو، د رَمَضَانُ الْمُبَارَكُ په راتللو سره د عبادت رغبت زياتيږي، مونږ ډيري نيکې ارادې کوو خو په ورو ورو په شوق کښې کمه راتلل شروع شي، د رَمَضَانُ الْمُبَارَكُ په ورومبي عشره کښې په جوماتونو کښې رش وي، په تراويح کښې هم ښه ډير خلق په نظر راځي، د تلاوت طرف ته هم خلق مائله کيږي خو په دويمه عشره کښې دا شوق کميږي، د نمونځ کوونکو شميره هم کمه شي، په تراويح کښې هم لږ خلق پاتې شي، دا چې کوم کمه دے، دا نه دے پکار دے، دا ښه

خوبن عمل کوم یو دے؟

د مسلمانانو د خوږې مور جانې سَيِّدِه عَائِشَه صَدِيقَه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا نه پوښتنه اوکړې شوه: د خوږ آقا و مولا، مکي مَدَنِي مصطفے صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د ټولو نه خوبن عمل کوم یو وو؟ اوښې فرمائيل: **مَا دِيمَ عَلَيْهِ هُغِه نِيک کار پۀ کوم چې هميش والے اختيار کړے شي-** (1)

يعنې زمونږ د خوږ آقا و مولا، رسولِ خدا صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نِيکي کول او مسلسل نِيکي کول خوبن وو، نِيکي شروع کول او بيا پريښودل، نبي کریم صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نۀ خوبول- حضرت عبد الله بن عمرو رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: خوږ نبي، رسولِ هاشمي صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ما ته وفرمائيل: اے عبدُ الله! د فلانکي گس پۀ شان مۀ کيږه، هغه به د شپې عبادت کولو، بيا يې پريښودو- (2)

دا زمونږ د خوږ نبي صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ښکله نصيحت دے، چې دا مونږ هم قبول کړو، چې کومه نِيکي هم کوو، پۀ استقامت سره يې کوو، مسلسل يې کوو- د الله پاک نیکانو بندگانو به هم داسې کول **◈** حُضُورِ غُوثِ پاک رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ به د ماسخوتن پۀ اوداسه باندي د سحر نمونخ ادا کولو (يعنې د شپې به نۀ اوده کيدو، ټوله شپه به يې عبادت کولو) او د 40

1... ترمذی، کتاب الادب، صفحه: 664، حدیث: 3856_

2... بخاری، کتاب التهجید، باب ما یکره من ترک قیام اللیل... الخ، صفحه: 333، حدیث: 1152_

کالو پورې د هغوئي هم دا معمول وو (1) ❖ امام احمد بن حنبل رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ به روزانه 300 رکعتہ نفلونه کول (2) ❖ د حضرت ثابت بُناني رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د 50 کالو پورې دا طريقه وه چې هغوئي به ټوله ټوله شپه نمونځ ادا کولو. (3) ❖ د اِمَامُ الاثمه، اِمَامُ اعظم اَبُو حَنيفه رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ معمول وو چې ټوله شپه به يې عبادت کولو او تهجد به يې کول. د 30 کالو پورې يې دا انداز وو چې روزانه به يې د شپې په يو رکعت کبني ټول قرآن مجيد مکمل کولو. (4)

الله اکبر! اندازه ولگوي چې دومره دومره موده په روتين (Routine) سره، د مستقل مزاجي سره عبادت کول، عبادت کول، په مينځ کبني پکبني قضا نه راوستل، څومره د کمال خبره ده. الله پاک دې زمونږ هم داسې توفيق نصيب کړي-

اَمِيْنُ بِجَاهِ خَاتِمِ النَّبِيِّنَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

د عبادت د لاري خندان

اے د خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانو! 4 څيزونه دي كوم چې د عبادت په لاره کبني

1... بهجة الاسرار، ذکر طريقه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، صفحه: 164-

2... حلية الاولياء، الامام احمد بن حنبل، جلد: 9، صفحه: 192، رقم: 13657-

3... حلية الاولياء، ثابت بناني، جلد: 2، صفحه: 362، رقم: 2566-

4... فتاوى رضويه، جلد: 7، صفحه: 476-

خندان [يعني ركاوتونه] جوړيږي- دې ته **عَوَائِقُ اَرْبَعَه** (يعني 4 خندان) وئيلې شي- امام غزالي **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** په **مَنْهَاجُ الْعَابِدِينَ** كښې دا په تفصيل سره ذكر كړي دي- هغه 4 خيزونه دا دي:

(1): زمونږ نفس (2): شيطان (3): دنيائي تعلقات (4): دُنيا- (1)

دا 4 خندان [يعني ركاوتونه] لري كړئ نو **اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** په عبادت به مو استقامت نصيب شي-

ورومبې خند: نفس

ورومبې خند دے: نفس- دا مونږ ناراسته كوي ❖ لږ ساعت پس يې كووم ❖ سبا به يې اوكرم ❖ نن مې ورته ډډې نه لگي وغيره داسې خيالونه راځي او انسان د عبادت نه محرومه پاتې كيږي- د دې خند دوه علاجونه دي:

ورومبې علاج: خود آمادگي (Self-motivation)

ورومبې علاج دے: سيلف موتيويشن (**Self-motivation**) يعنې خپل ځان پخپله عبادت ته مائله كول- د الله پاك نيكانو بندگانو به هم داسې كول، د حضرت عبد العزيز بن اَبُو رَوَاد **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** په باره كښې راځي چې كله به شپه كيدله نو د خپلې بستري خوا له به يې تشريف وړلو، په هغې باندې به يې لاس رابنكلو، بيا به يې فرمائيل: اے بستري! بے شكه ته ډيره نرمه او ښه يې خو په الله پاك مې دې قسم وي! په جَنَّت كښې به ستا نه هم ډيرې نرمې بستري وي- د دې وئيلو سره به ودريدو او ټوله شپه به يې په عبادت

کښې تیروله- (1)

هم داسې د حضرت رابعه بصريه رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهَا په باره کښې منقول دي چې هغې به ټوله شپه عبادت کولو، بيا به د سحر د نمونځ نه لږ مخکښې هم په مُصله باندې سملاستله، کله چې به د سحر د نمونځ وخت شو نو راپاڅيدله به او خپل نفس ته به يې وئيل: رابعې! د څو پورې به اوده يې، کيدے شي چې هم دا ستا اخري ورځ وي، نن عبادت اوکړه! په قبر کښې به په ارام سملې - په دې وئيلو سره به په عبادت کښې مصروفه شوله او ټوله ورځ به يې په عبادت کښې تیروله، بيا به چې کله شپه شوه نو ځان ته به يې وئيل: رابعې! کيدے شي چې هم دا ستا اخري شپه وي، نن عبادت اوکړه! په قبر کښې به په ارام سملې - په دې وئيلو سره به يې ټوله شپه په عبادت کښې تیروله- (2)

سُبْحَانَ اللهِ! دا دے سيلف موتيوديشن يعنې خپل ځان له هم پخپله د نیک کارونو رغبت ورکول، مونږ له هم دا انداز اختيارول پکار دي ◊ د عبادت فضيلتونه لولئ! ◊ دغه فضيلتونه په زړه زړه کښې بيا بيا يادوئ! ◊ د جَنَّت د نعمتونو ذکر لولئ! او ◊ په خپل ځان کښې د دغه نعمتونو حرص پيدا کوئ، اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم! په نیک کارونو کښې به ناراستي نه راځي-

1... احیاء العلوم. کتاب ترتیب الاوراد... الخ. الباب الثاني. فضيلة قيام الليل. جلد: 1. صفحه: 470-

2... حکایات الصالحين. الباب الثالث في الهجاءات. صفحه: 11-

دويم علاج: صبر

د نفس د خنډ نه بچ کيدلو او په عبادت کښې د مصروفه اوسيدلو دويم علاج **صبر** دے۔ په عبادت باندې صبر اختيار کړئ! نن سبا چې لکه څنگه د رَمَضانُ الْمُبَارَك برکتونه نازليري، مونږ سحر پيشمنه اوکړو او روژه نيسو، ماسپښين وړي او تيري شو، بيا مونږ څه کوو؟ صبر!--!! يعنې دغه لوبه او تنده برداشت کوو، برداشت کوو، د دې پورې چې د روژه ماتي وخت شي، بس دا چې کوم برداشت دے، هم د دغه برداشت نه کار اخستل، د نفس علاج دے۔ د څه مودې پورې چې مونږ په نیکو باندې داسې صبر اوکړو، که نفس ناراستي را کوي نو يو ځل بيا بس د زړه نه په عبادت کښې مصروف شو، د څه مودې پورې به گرانه وي، بيا به ورو ورو نفس عادت شي۔ بيا به **اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** گرانه نه وي۔

د صحابې رسول رَضِيَ اللهُ عَنْهُ بے مثالہ استقامت

حضرت جابر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: يو ځل مونږ د الله پاک د خوږ نبي، رسول هاشمي **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** سره يوې غزا [يعنې غزه] له لارو، په واپسۍ کښې مونږ يوې غريزې علاقې ته راوړيدو، رسول اکرم، نور **مُجَسَّم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** هلته د قيام کولو حکم وفرمائيلو۔ ټول صحابه کرام **عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان** د ارام د پاره هلته ايسار شول۔ د الله پاک حبيب، د زړونو طبيب **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** وفرمائيل: بيگاه له به څوک څوکۍ اوکړي؟ يو مهاجر او يو انصاري صحابي **رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا** ودريدل او عرض يې اوکړو: يا رسول الله **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ!** دا سعادت مونږ حاصلول غواړو، مونږ قبول کړئ! رسول اکرم، نور **مُجَسَّم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** اجازت

ورکړو، نو هغه دواړه صحابه کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا د څوکۍ د پاره تيار شول، دې دواړو په خپل مينځ کښې مشوره اوکړه او دا يې وټاکله چې د نيمې شپې پورې به يو څوکۍ کوي، دويم به ارام کوي، بيا به ورومې ارام کوي او دويم به څوکۍ کوي- بس ورومې نيمه شپه مهاجر صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ارام اوکړو او انصاري صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څوکۍ شروع کړه- چې لږ وخت تير شو نو انصاري صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په نمونځ ودریدو او د سوره گهف تلاوت يې شروع کړو-

دغه وخت ناڅاپه د دښمن يو گس په غر باندې راوختو او په غشو وديستل يې شروع کړل- دښمن چې کوم ورومې غسه راويستو په هغې باندې انصاري صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ولگيدو-

الله اکبر! د صحابه کرامو عليه‌م‌الرضوان د عبادت شوق څومره زيات دے!- انصاري صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په غشي لگيدله وو، د دې باوجود هغوئي هيڅ حرکت اونکړو او هم هغسي په نمونځ کښې مشغول وو، ظالم دښمن په دويم غشي وويشو، په هغې هم انصاري صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ولگيدو، انصاري صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ بيا هم نمونځ مات نه کړو، دښمن په دريم غشي وويشو، په هغې هم صحابي رسول رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ولگيدو، بيا هغه صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ زر رکوع او سجده اوکړه، نمونځ يې مکمل کړو او خپل ملگره يې راوينن کړو- غشي وديستونکي دښمن چې کله وکتل چې دے يواځې نه دے، د هغوئي ملگري هم د هغوئي سره دي نو هغه فوراً وتښتيدو- دلته چې مهاجر صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خپل ملگره په زخمي حالت کښې وليدو نو زر زري يې د هغوئي د وجود نه غشي راويستل او پوښتنه يې اوکړه: په تاسو چې دښمن حمله اوکړه نو تاسو زه ولې راوينن نه کړم؟ په دې باندې په قرآن او

نمونځ باندې مټين هغه انصاري صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ووييل: ما په **نمونځ كښې د يو سورت تلاوت شروع كړې وو، ما دا ښه او نه كڼل چې سورت په نيمه كښې پرېږدم او نمونځ مات كړم.** په خدائې مې دې قسم وي! كه ماته حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د څوكې ذمه واري نه وه سپارلې نو ما به خپل ژوند وركړې وو خو سورت به مې ضرور مكمل كولو. (1)

مرے دل سے غفلت کا پردہ ہٹا دے	عبادت میں لگ جائے دل یا الٹی!
مری سب بری خواہشوں کو مٹا دے (2)	خدا! نفس نے ہے تباہی مچائی

سُبْحَانَ اللَّهِ! څومره د کمال صبر دے، په غشي ولگيدو، ظاهره ده چې درد به يې کولو، د دې باوجود صحابې رسول رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په عبادت كښې مصروف وو، كاش چې مونږ هم د داسې صبر والا جوړ شو، دلته خو حالت څه بل شان دے، په وړو وړو خبرو خلق د عبادت نه محرومه پاتې كيږي **◆** كه افطار پارتي وي نو د ماښام نمونځ ناوخته كوي **◆** جمعه پرېښودلې كيږي **◆** بلکې نمونځ هم قضا كيږي، دا هم څه لرې نه ده **◆** په سر معمولي شان درد وي **◆** معمولي تكليف راشي **◆** د دنيا څه كار راپيښ شي نو جمعه پرېښودلې كيږي، نمونځونه قضا كوله شي، د معمول اوراد او وظيفې پرېښودلې كيږي---!! كاش چې زمونږ هم په عبادت باندې صبر نصيب شي- عبادت كول، ضرور كول دي، زمونږ د ژوند اصلي مقصد هم عبادت دے نو په دې باندې صبر اختيار كړئ! گرانه به وي، كارونه

1... مسند امام احمد، مسند جابر بن عبد الله، جلد: 6، صفحه: 199، حديث: 15246.

2... وسائل فردوس، صفحه: 5.

به هم راپينښيري، خواري به هم غواړي، ناراستي به هم راځي، نفس به د کمزوري نه هم کار اخلي، کيدے شي چې ددې ورته هم نه لگي خو مونږ له عبادت ضرور کول پکار دي، داسې چې په استقامت سره د زړه نه عبادت کوو **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيم!** يو وخت به راشي چې عبادت به زمونږ د رُوح خوراک جوړ شي، د څو پورې چې عبادت نه کوو، سکون به هم نه ميلاؤږيږي- الله پاک دې مونږ ته داسې توفيق راعطا کړي، کاش چې د عبادت خوند مو نصيب شي-

<p>پوری کړوای هر ایک حاجت نماز لے چلے گی انہیں سوائے جنت نماز بھائیو! تم کبھی چھوڑنا مت نماز (1)</p>	<p>صبر سے اور نمازوں سے چاہو مدد جو مسلمان پانچوں نمازیں پڑھیں دیکھو! الله ناراض ہو جائے گا</p>
--	---

دويم خند: شيطان

خوږو او محترموا اسلامي وروڼو! د عبادت په لاره کښې دويم خند شيطان دے- نن سبا خو **الْحَمْدُ لِلَّهِ** د دې مصيبت نه خلاص يو، شيطان قيد دے- **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيم!** رَمَضَانُ الْمُبَارَكُ به د شيطان نه په حفاظت کښې تير شي- البته د رَمَضَانُ الْمُبَارَكُ نه پس د ده نه بچ کيدل ډير ضروري دي او د شيطان نه د حفاظت بهترينه طريقه هم دا ده چې ده ته توجه نه کوې- يو ځل د حضرت رابعه بصريه **رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا** نه چا پوښتنه اوکړه: تاسو ابليس دښمن گڼئ؟ اوښي فرمائيل: زه د رحمان په محبت کښې داسې مصروفه يم چې د شيطان د دښمنۍ

تصور هم نه کووم۔ (1)

سُبْحَانَ اللَّهِ! دا د شیطان نه د بچ کیدو بهترینه طریقه ده چې د هغه طرف ته هډو پام نه کوې، الله الله کوې، په نیک کارونو کښې مصروف اوسې، چې وسوسه راځي نو لري کوې یې، د جَنَّتِ خیال په ذهن کښې راولې، د الله پاک نعمتونه په خیال کښې راولې، په زړه کښې د شکر جذبې زیاتې کړې، د دوزخ ذکر لولې، د هغې وحشتونه ریاوې **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمِ!** د شیطان طرف ته به توجه نه ځي، نیک کارونو ته به موزره کیري۔

د الله پاک نه پناه غواړئ!

د شیطان نه د بچ کیدو یوه طریقه دا هم ده چې د الله پاک نه د دې خراب دښمن د پناه غوښتو عادت جوړ کړئ! حکیم الامت مفتي احمد یار خان **رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ** فرمائي: صوفیائے کرام **رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِم** فرمائي: څوک چې سحر او ماښام **لَا حَوْلَ شَرِيف** په اوبو باندې دم کړي او وه یې څښي نو **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمِ!** د شیطان د وسوسو نه به د ډیر حده پورې په امن کښې وي۔ (2)

دماغ پر مرے ایلین چھا گیا یارب!
ترے حبیب کا دیتا ہوں واسطہ یارب! (3)

مُحِيطِ دَلِ يَهْ هُوَا هَاتِي نَفْسِ اَنَاہ
ربانی مجھ کو ملے کاش! نفس و شیطاں سے

1... تذکرۃ الاولیاء، باب ہشتم، ذکر اربعۃ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا، جلد: 1، صفحہ: 71۔

2... مرآة المناجیح، جلد: 1، صفحہ: 87۔

3... وسائلِ بخشش، صفحہ: 54۔

الله پاک دې مونږ د نفس او د شيطان د شر نه محفوظ کړي-

اَمِيْنُ بِجَاهِ خَاتِمِ النَّبِيِّنَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د شيخ طريقت، امير اهل سنت مولانا الياس عطار قادري **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ** ډيره بسکلي او پۀ خپله موضوع خانکړې رساله ده- **وسوسے اور ان کا علاج**- دا رساله ولولئ! **اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** د شيطاني وسوسو نه بچ کيدو کنبې به مرسته وشي-

ان کے پُچگل سے تُو بَھڑا يارَب!	نفس و شيطان ہو گئے غالب
مرضِ عصيَاں سے دے شفا يارَب!	نيم جاں کر ديا گناہوں نے
بخشِ حيدر کا واسطہ يارَب! (1)	طالبِ مغفرت ہوں يا الله!

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّد

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب!

دریم خند: دُنیاي تعلقات

د عبادت پۀ لاره کنبې دریم خند زمونږه تعلقات دي، داسې ډير خل کيږي چې انسان د عبادت ذهن جوړوي ◊ زړۀ مې غواړي چې تلاوت او کرم ◊ درود پاک لولم ◊ نن به زۀ ډير نفلونه کووم خو ◊ کله چرته څوک دوست ميلاؤ شي، دهغۀ سره وخت پۀ گپ کنبې تير شي ◊ کله د بال بچ محبت خند جوړ شي او انسان د عبادت نه محرومه پاتي شي-

يو ښه نصيحت

يو نيك بزرگ وو، د هغوئي خوا له به خلق كيناستل، او ښې ښې خبرې به يې تري زده كولې، د هغوئي عادت وو چې كله به تري خلق روانيدل نو ورته فرمائيل به يې: چې د دې ځائ نه بهر ووځئ نو جُدا جُدا شئ، كه يو ځائ ځئ نو پۀ خپل مينځ كښې به خبرې كوي- يواځې يواځې چې ځئ نو كيدے شي چې د تلاوت طرف ته مو توجه شي او تاسو پۀ لاره د تللو پۀ وخت د تلاوت سعادت ومومي! (1)

سُبْحَنَ اللّٰه! معلومه شوه چې د دوستانو سره كيناستل، گپونه لگول هم د عبادت نه منع كول كوي، ځكه بهتره ده چې مونږ تنهائي اختيار كړو- دا د انسان فطرت دے چې مونږ فارغ نشو كيناستے، چې بالكل فارغ يو، هيڅ هم نۀ كوو نو ستري كيږو او بيزاره كيږو، ځكه زمونږ څۀ نا څۀ مصروفيت لازمي پكار وي، دلته خلق ځان پۀ څۀ كښې مصروفه كوي؟ **◈** موبائل راواخلي او كښيني، بيا خو كه ټوله شپه هم تيره شي نو خبر يږي ترينه نۀ **◈** دغه شان چې د دوستانو سره كښيني نو گپونه شروع كړي، ډيرې گينتې تيرې كړي-

د دې خنډ [يعنې ركاوټ] نه ځان ساتئ! كوشش كوي چې پۀ رَمَضانُ المَبَارَك كښې زيات نه زيات وخت پۀ تنهائي كښې تير كړئ، پۀ نيك كار كښې يې تير كړئ- د دې يو بهترين حل خو دا دے چې اعتكاف او كړئ! ټول وخت به مو پۀ جومات كښې تير يږي، كه هيڅ هم نۀ كوي نو پۀ جومات كښې د كيناستو ثواب خو به مو كيږي، بيا چې د دې

1... قيمة الزمن عند العلماء. نماذج رائعة من المحافظة... الخ، صفحة: 104-

سره سره په جومات كښې د دوستانو وغيره نه لرې يې نو **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيم!** په زيات عبادت كولو كښې به كامياب شي-

ترجیحات وټاكی!

د دې خنداڼ يو بهترين حل دا هم دے چې مونږ د خپلو ترجیحاتو ټاكنه او كړو- حضرت علي المرتضى، شير خدا **رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ** ډير د اوچتې مرتبې صحابي دے، د مسلمانانو څلورم خليفه دے، يو ځل د هغوئي شهزاده امام حسن مجتبي **رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ** د هغوئي نه پوښتنه او كړه: بابا جان! دا ووايئ چې آيا ستاسو زما سره محبت شته؟ اوئې فرمائيل: آؤ! بالكل شته- عرض يې او كړو: د زما د ورور حسين **رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ** سره هم محبت كوي؟ اوئې فرمائيل: آؤ! بالكل كووم- عرض يې او كړو: د مور بي بي سره هم محبت كوي؟ اوئې فرمائيل: آؤ! كووم- بيا يې پوښتنه او كړه: او د رسول الله **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** سره مو هم محبت شته؟ اوئې فرمائيل: بالكل شته - امام حسن **رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ** پوښتنه او كړه: د الله پاك سره مو هم محبت شته؟ اوئې فرمائيل: ضرور شته- بيا شهزاده عرض او كړو: په سينه كښې خوزړه يو دے، بيا په يوزړه كښې دومره ډير محبتونه څنگه راجمع كيدے شي؟ حضرت علي المرتضى، شير خدا **رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ** **بَابِ مَدِينَةِ الْعِلْمِ** (يعني د علم د ښار دروازه) ده، اوئې فرمائيل: څويه! زه ستاسو د ټولو سره محبت كووم (خودا ټول محبتونه د الله پاك د رضا د پاره دي)، څنگه چې د عبادت وخت شي، زه تاسو ټول هير كړم او د الله پاك په عبادت كښې مصروف شم- (1)

سُبْحَنَ اللهُ! دا دي ترجيحات---!!

◆ زمونږ د خپلو بچو سره هم محبت دے ◆ د
 دوستانو ملگرو سره هم مينه ده ◆ د گاونډيانو سره هم کښينو ◆ د ترور د ځامنو، د
 ماما د ځامنو، د تره د ځامنو سره هم ناسته پاسته کوو، دا ډيره ښه خبره ده خو انداز دا
 پکار دے چې څنگه د عبادت وخت شي، په دې کښې هيڅ محبت، هيڅ تعلق په عبادت
 کښې ځنډ جوړ نه شي. لهدا خپل وخت تقسيمول پکار دي. چاله څومره وخت ورکول
 دي، خپل د دُنيا تعلقات کله ساتل دي، د اخرت د گټلو د پاره کله او څومره وخت ويستل
 دي، دا جدول جوړ کړئ. که زيات نه وي نو چې دومره خو مونږ اوکړو چې کوم د عبادت
 خصوصي وختونه دي، کم از کم هغه وختونه خو مونږ فارغ وساتو، مثلاً ◆ د تهجدو
 وخت د عبادت دے، ځکه د پيشمني د پاره پاڅيدل دي، په دغه وخت کښې هيڅ
 مصروفيت مه ساتئ، د موبائل نه هم ځان لرې ساتئ او د تهجدو، بيا د دې نه پس د څه
 نا څه ذکر او درود او استغفار عادت جوړ کړئ ◆ دغه شان د پينځه وارو نمونځونو په
 وختونو کښې چې څنگه اذان وشي، هر تعلق يو طرفته کړئ او جومات ته لار شئ ◆
 دغه شان د اشراق او د څانبت د نفلونو په وختونو کښې هم څه مصروفيت مه ساتئ ◆
 د ماښام د نمونځ نه پس د اوښو نفلونه کولې شي، په دې وخت کښې هم څه مصروفيت
 مه ساتئ، داسې چې مونږ خپل وخت تقسيم کړو. د دې په برکت به هم **اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!**
 مونږ د روژې د مياشتې زيات وخت په نيکو کښې په تيرولو کښې کامياب شو.

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّد

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب!

خلورم خند: دُنیا

خوږو او محترمو اسلامي ورونو! د عبادت په لاره کښې خلورم خند دُنیا ده- دا ډیر خطرناک خند دے- نن سبا چې لکه څنگه چې د رَمَضَانَ الْمُبَارَك برکتونه راوړيږي، رَمَضَانَ الْمُبَارَك د نیکو د سپرلي موسم دے خو افسوس چې دلته د دې نه د تجارت د سپرلي موسم جوړولے شي- د صحابه کرامو عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان دا انداز وو چې د شعبان شریف نه به یې ځان د روژې د میاشتې د عبادت د پاره فارغول شروع کول خو دلته خلق د روژې په میاشت کښې هم ځان ډیر مصروفه کړي، په عامو ورځو کښې خو بیا هم نمونځونه په وخت باندې کوي خو په رَمَضَانَ الْمُبَارَك کښې مصروفیت دومره زیات شي چې د عبادت طرف هم توجه نه وي!--!!

الله پاک دې زمونږ په حال باندې رحم اوکړي- دا ښه انداز نه دے- مسلمان انسان ورومبه د خپل دین فکر کوي، بیا دُنیا گټي- یقین اوکړئ که چېرې مونږه دا انداز اختیار کړو، مونږ د نیکو گټلو فکر اوکړو نو **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيم**! د دُنیا کارونه به هم پخپله اسان شي-

اخرت له ترجیح ورکوئ!

حضور سرور کائنات، شاه موجودات **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمائي دي: څوک چې د دُنیا سره محبت کوي هغه خپل اخرت ته نقصان رسوي او څوک چې د خپل اخرت سره محبت کوي هغه د خپلې دُنیا نقصان کوي لهذا باقي پاتې کیدونکي (اخرت) ته په فنا

کیدونکې (دُنیا) باندې ترجیح ورکړئ۔ (1)

الله پاک دې زمونږه د دُنیا په حائے د اخرت د طلب گار جوړیدو، د اخرت د فکر کولو او دې د پاره په تیاری کنبې د مصروفه کیدو توفیق راعطا کړي۔

اٰمِيْنَ بِجَاهِ خَاتِمِ النَّبِيِّنَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّد

د نمونځونو د وختونو د ایپلي کیشن تعارف

خوږو او محترمو اسلامي وروڼو! اوقات الصلاة (Prayer Times) موبائل ایپلي کیشن دے، کوم چې د دعوتِ اسلامي شعبي آئی تی ډیپارټمنټ په کال 2011 کنبې جاري کړے وو، اوسه پورې دا په لکونو کرته ډاؤن لوډ کړے شوے دے۔ ډیر ښکله دے بلکې داسې وویئ چې د هر مسلمان د پاره ضروري ایپلي کیشن دے۔ په دې کنبې څه څه دي؟ اوور! په دې ایپلي کیشن کنبې ❖ د پینځه وارو نمونځونو د روزانه او د میاشتي وختونه ورکړے شوي دي، د دې ایپلي کیشن په مرسته تاسو د ټولې دُنیا د لکونو ځایونو د نمونځونو وختونه او د قبلې اړخ معلومولے شی ❖ په دې کنبې د تلاوت د جدول جوړولو آپشن هم ورکړے شوے دے ❖ تفسیر صراط الجنان هم په دې کنبې شامل دے ❖ خدائے دې نه کړي که چرې نمونځونه قضا شوي وي نو د دې ایپلي کیشن په مرسته د قضا نمونځونو په حساب کولو د هغې د ادا کولو جدول هم جوړیدے شي ❖ د

1... مسند امام احمد، مسند الکوفيين، حديث ابی موسی الاشعري، جلد: 8، صفحه: 92، حديث: 20227۔

جمعې په وخت د موبائل آټو سائلنټ کولو آپشن هم موجود دے په کوم کسبې چې د جمعې وخت په درج کولو موبائيل په آټو سائلنټ لگيدے شي- د دې نه علاوه نور هم ډير فيچر په دې ايپلي کيشن کسبې موجود دي- هم نن دا ايپلي کيشن ډاؤن لوډ کړئ، د دې سهولتونو نه پخپله هم فائده واخلي او نورو له هم د دې ترغيب ورکړئ-

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

د بيان په اخره کسبې راځئ چې يوه شرعي مسئله زده کړو:

صحيح څه دي؟

(د صحيح شرعي مسئلې يا په خلقو کسبې د پرتې غلط فهمۍ په گوته کول)

مسئله: د روژې په حالت کسبې وپښتنه او نوکان کټ کول جائز دي-

وضاحت: د روژې په حالت کسبې د سر وپښتنه، د ترخونو وپښتنه، د نوم نه لاندې وپښتنه کټ کول شي او نوکان هم کټ کول شي- په دې سره په روژه باندې هم اثر نه پريوځي- آؤ! د دې خبرې خيال ساتئ چې نوکان په نوک تراش (*Nail cutter*) سره کټ کول پکار دي که چا په ځله نوکان کټ کړه او وه يې خوړل نو د هغه روژه به ماته شي- (1) الله پاک دې مونږ ته د صحيح اسلامي احکامو د زده کولو او په هغې باندې د عمل کولو

توفيق راعطا کړي- اِمِيْنٌ بِجَايَةِ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د آسماء الحُسنی برکتونه (وظیفه)

يَا قَادِرُ

که څوک په څه سخته کښې راگير شى نو هغه دې 41 کرته **يَا قَادِرُ** لولي، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!** اساني به پيدا شي- (1)

الله پاک دې مونږ ته د عمل کولو توفيق راعطا کړي-

اٰوِيْنُ بِجَاہِ خَاتِمِ النَّبِيِّنَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّد